

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–жовтень 2019 року

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 жовтня 2019р. становила 936,4 тис. осіб. Упродовж січня–вересня 2019р. чисельність населення зменшилася на 9121 особу. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (6814 осіб) та міграційного (2307 осіб) скорочення. Порівняно із січнем–вереснем 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 796 осіб.

Природний рух населення у січні–вересні 2019р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 41 живонароджений.

Ринок праці

За даними обласного центру зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець жовтня 2019р. становила 10,2 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 69,8%.

Із загальної кількості безробітних більше половини становили жінки.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю в жовтні 2019р., становила 7,4 тис. осіб, середній розмір допомоги по безробіттю – 3001 грн, що дорівнювало 71,9% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (4173 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до обласного центру зайнятості, в жовтні 2019р. порівняно з вереснем зменшилась на 10,8% і на кінець місяця становила 2,6 тис. одиниць.

За професійними групами найбільша кількість вакансій спостерігалася серед кваліфікованих робітників з інструментом (25,3% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,5%).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію в цілому по області порівняно з вереснем не змінилося і на кінець жовтня 2019р. становило 4 особи.

Доходи населення

За січень–жовтень 2019р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб) із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб становив 8222 грн, що на 16,3% вище ніж за січень–жовтень 2018р.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–жовтні 2019р. були працівники транспорту, фінансової та страхової діяльності, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, лісового господарства та лісозаготівлі, де заробітна плата у 1,3–1,7 раза перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, операцій з нерухомим майном, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, адміністративного та допоміжного обслуговування, будівництві, сферах охорони здоров'я, наукових досліджень та розробок, інформацій та телекомунікацій, освіті, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сільському господарстві. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 58,8–95%.

У січні–жовтні 2019р. порівняно з січнем–жовтнем 2018р. спостерігалася збільшення **реальної заробітної плати** на 7,7% (у січні–жовтні 2018р. порівняно з січнем–жовтнем 2017р. – на 12,8%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) впродовж січня–жовтня 2019р. збільшилася вдвічі і на 1 листопада 2019р. становила 14,4 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати становив один відсоток фонду оплати праці, нарахованого за жовтень 2019р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–жовтня 2019р. збільшилася у 5 разів і на 1 листопада 2019р. становила 8,7 млн.грн або 60,4% загальної суми боргу по області.

Кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, на 1 листопада 2019р. становила 1,7 тис.осіб або один відсоток середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 5 тис.грн, що становить 58,1% розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за жовтень 2019р.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, на 1 листопада 2019р. становила 5,4 млн.грн.

На підприємствах, які відносяться до категорії економічно неактивних, заборгованість із виплати заробітної плати на 1 листопада 2019р. становила 314,1 тис.грн.

Соціальний захист

У вересні 2019р. **субсидії на оплату житлово-комунальних послуг** отримували 91,9 тис. домогосподарств.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у вересні 2019р. становив 84,4 грн.

У січні–вересні 2019р. призначено субсидії 121,6 тис. домогосподарств, з них у міській місцевості – 85,2 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 36,4 тис. домогосподарств.

Сума субсидій, призначених домогосподарствам на оплату житлово-комунальних послуг, у січні – вересні 2019р. становила 27,5 млн.грн, з неї у міській місцевості – 22,3 млн.грн, у сільській місцевості – 5,2 млн.грн.

Крім того, у січні–вересні 2019р. 28,1 тис. домогосподарств було призначено **субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міській місцевості – 10,1 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 18 тис. домогосподарств.

За січень–вересень п.р. сума субсидій, призначених домогосподарствам на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 88,3 млн.грн, з неї у міській місцевості – 34 млн.грн, у сільській місцевості – 54,3 млн.грн.

Середній розмір призначеної у вересні 2019р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 3268,1 грн.

У січні–вересні 2019р. сума субсидій, отриманих домогосподарствами на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 88,4 млн.грн.

У вересні п.р. **населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги** 97,1 млн.грн, що становило 129,7% (за рахунок погашення боргу попередніх періодів) нарахованих за цей період сум, за постачання електричної енергії – відповідно 65,6 млн.грн і 90,2%. На кінець вересня 2019р. заборгованість населення зі сплати за централізоване опалення та постачання гарячої води становила 178,1 млн.грн, за постачання природного газу – 111,1 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 64 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 57,2 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 11,2 млн.грн, за постачання електричної енергії – 90 млн.грн.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у жовтні 2019р. порівняно з вереснем 2019р. становив 100,6% з початку року – 103,6%.

На споживчому ринку у жовтні 2019р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,9%. Найбільше (на 11,9%) подорожчали яйця. На 9–0,5% зросли ціни на продукти переробки зернових, овочі, масло, сири, олію оливкову, кондитерські вироби з борошна, сметану, маргарин, молоко, макаронні вироби, харчовий лід і морозиво. Водночас на 4,4–0,6% подешевшали шоколад, цукор, безалкогольні напої, риба та продукти з риби, кисломолочна продукція, олія соняшникова, кондитерські вироби з цукру.

Одяг і взуття подорожчали на 2,7%, зокрема, взуття – на 2,8%, одяг – на 2,6%.

В цілому по групі житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива ціни не змінилися, разом з цим на 2,8% зросли ціни на опалення та на 4,2% знизилися ціни на природний газ.

Ціни на транспорт у цілому знизилися на 1,4%, в основному через здешевлення проїзду у залізничному пасажирському транспорті на 5,6% та автомобілів – на 4,4%.

У сфері зв'язку ціни зросли на 4,8%, що пов'язано з подорожчанням послуг мобільного зв'язку на 10,7%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,6%, насамперед, спричинено підвищенням цін на фармацевтичну продукцію на 0,8%.

Промисловість

Індекс промислової продукції у жовтні 2019р. порівняно з попереднім місяцем та жовтнем 2018р. становив відповідно 121,8% та 101,8%, за підсумками січня-жовтня 2019р. – 104,1%.

У добувній промисловості та розробленні кар'єрів порівняно із січнем-жовтнем 2018р. індекс промислової продукції становив 92,7%, переробній – 109,3%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 97,5%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні-жовтні 2019р. порівняно з січнем-жовтнем 2018р. випуск продукції зменшився на 7,3%, у т.ч. у добуванні каменю, піску та глини – на 14,2%, добуванні руд кольорових металів – на 4,2%.

На підприємствах **переробної промисловості** у січні-жовтні 2019р. проти січня-жовтня 2018р. випуск продукції зріс на 9,3%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем-жовтнем 2018р. збільшився на 20%, у т.ч. у виробництві напоїв – на 43,2%, олії та тваринних жирів – на 25,5%, молочних продуктів – на 10,2%, інших харчових продуктів – на 7,8%. Водночас зменшились обсяги виробництва продуктів борошномельно-круп'яної промисловості на 34,1%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 9,4%, м'яса та м'ясних продуктів – на 7,1%, готових кормів для тварин – на 0,1%.

У січні-жовтні 2019р. порівняно з січнем-жовтнем 2018р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшникової та її фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) на 123,8 тис.т, олії соняшникової та її фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 32,1 тис.т, олії соєвої та її фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 11,3 тис.т, кормів готових (крім преміксів) для годівлі сільськогосподарських тварин – для великої рогатої худоби – на 1,7 тис.т, зерен зернових культур плющених, перероблених в пластівці, лущених, обрушених, різаних або подрібнених – на 715 т, ковбас напівкопчених – на 198 т, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого несплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 15 т.

Водночас зменшилось виробництво борошна пшеничного чи пшенично-житнього на 8 тис.т, виробів ковбасних варених, сосисок, сардельок – на 1,4 тис.т, кормів готових (крім преміксів) для годівлі сільськогосподарських тварин – для свиней – на 939 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 812 т, виробів кондитерських з цукру інших – на 653 т, печива солодкого (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритого шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 316 т, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 166 т, свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 92 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 87 т, ковбас варено-копчених, напівсухих, сиров'ялених, сирокочених (уключаючи "саямі") – на 84 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 55 т.

У *текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів* обсяги випуску продукції зменшились на 18,1%, у т.ч. у виробництві одягу – на 25,8%. При цьому у текстильному виробництві спостерігалось зростання обсягів на 23,8%.

У *виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності* у січні-жовтні 2019р. спостерігалось зменшення випуску продукції на 0,7%, у т.ч. у поліграфічній діяльності і наданні пов'язаних з нею послуг – на 64%, виготовленні виробів з паперу та картону – на 3,5%.

У *виробництві хімічних речовин і хімічної продукції* у січні-жовтні 2019р. скорочення випуску продукції становило 15,2%, у т.ч. у виробництві іншої хімічної продукції – 41,5%, фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – 17,1%, основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – 13%.

На підприємствах з виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяги промислового виробництва у січні–жовтні 2019р. порівняно з січнем–жовтнем 2018р. зменшилися на 16,5%, зокрема у виробництві цементу, вапна та гіпсових сумішей – на 51,8%, виготовленні виробів із бетону, гіпсу та цементу – на 31,6%, виробництві гумових виробів – на 19%, будівельних матеріалів із глини – на 16,4%, скла та виробів зі скла – на 4,5%, пластмасових виробів – на 2,5%. Водночас у виробництві абразивних виробів і неметалевих мінеральних виробів випуск продукції збільшився на 23,8%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, випуск промислової продукції у січні–жовтні 2019р. зменшився на 7,7%, у т.ч. у виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – на 8,2%, металургійному виробництві – на 7,3%.

У машинобудуванні випуск промислової продукції у січні–жовтні 2019р. порівняно з січнем–жовтнем 2018р. зменшився на 2,2%, у т.ч. у виробництві інших транспортних засобів – на 61,8%, гідравлічного та пневматичного устаткування – на 12,8%. Разом із цим на підприємствах з виробництва електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури випуск промислової продукції збільшився в 1,8 рази, виробництві автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – на 21,9%, машин і устаткування для сільського та лісового господарства – на 8,3%, інших машин і устаткування спеціального призначення – на 2,4%.

Сільське господарство

У січні–жовтні 2019р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно із січнем–жовтнем 2018р. становив 108,8%, у т.ч. у підприємствах – 114%, господарствах населення – 101,3%.

Рослинництво. За січень–жовтень 2019р. індекс продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2018р. склав 110,1%, у т.ч. у підприємствах – 114,1%, господарствах населення – 102,5%.

На 1 листопада п.р. господарствами усіх категорій культури зернові та зернобобові скошено й обмолочено на площі 826,9 тис.га, що складає 95,8% площ, посіяних під урожай 2019 року (торік – 94,2% таких площ). Із зібраної площі одержано 4107,3 тис.т зерна (у початково оприбуткованій масі), що на 18,3% більше ніж на початок листопада 2018р. У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано 49,7 ц зерна (на 5,4 ц більше ніж торік), у т.ч. підприємствами – 52,1 ц (на 5,4 ц більше), господарствами населення – 42,5 ц (на 5,3 ц більше).

Тваринництво. У січні–жовтні п.р. індекс продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2018р. становив 101,5%, у т.ч. у підприємствах – 112,2%, господарствах населення – 98,5%.

У господарствах усіх категорій у січні–жовтні 2019р. загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація сільськогосподарських тварин на забій у живій масі) склав 58,5 тис.т та залишився на рівні січня–жовтня 2018р.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у січні–жовтні 2019р. становив 17,3 тис.т, у т.ч. великої рогатої худоби – 2,9 тис.т, свиней – 14,2 тис.т. Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 101,3% (у січні–жовтні 2018р. – 104,8%).

Загальне виробництво молока порівняно з січнем–жовтнем 2018р. зменшилося на 1,5% і склало 271,4 тис.т, у т.ч. у господарствах населення – на 2,2% (218,8 тис.т), у підприємствах – збільшилося на 1,3% (52,6 тис.т).

Порівняно з січнем–жовтнем 2018р. у підприємствах середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2019р., збільшився на 7 кг (на 0,1%) і становив 5114 кг.

У січні–жовтні 2019р. загальне виробництво яєць від птиці свійської усіх видів порівняно з січнем–жовтнем 2018р. зросло на 24,4% і склало 519,6 млн.шт. Виробництвом яєць займалися підприємства 4 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 листопада 2019р. становила 95,5 тис. голів (на 8,3% менше ніж на 1 листопада 2018р.), у т.ч. корів – 52,2 тис. голів (на 4,7% менше), свиней – 217,4 тис. голів (на 2,9% менше), овець і кіз – 42,9 тис. голів (на 5,1% менше) та птиці свійської – 6813 тис. голів (на 9,9% більше).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні–жовтні 2019р. порівняно з

січнем–жовтнем 2018р. знизилися на 8,8%, у т.ч. продукції рослинництва – на 9,3%, тваринництва – на 0,2%.

Наявність культур зернових та зернобобових і насіння соняшнику.

На 1 листопада 2019р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 1495,4 тис.т зерна (на 20,3% менше проти 1 листопада 2018р.), у т.ч. 383,9 тис.т пшениці, 958,9 тис.т кукурудзи, 98,1 тис.т ячменю.

У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 946,6 тис.т культур зернових та зернобобових(на 0,8% менше), у т.ч. 291,5 тис.т пшениці, 538,1 тис.т кукурудзи, 83,9 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 548,8 тис.т зерна (в 1,7 раза менше, ніж на 1 листопада 2018р.).

Запаси насіння соняшнику становили 693 тис.т (на 13,8% менше, ніж на 1 листопада 2018р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 397,7 тис.т (на 10,1% менше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням, – 295,3 тис.т (на 18,4% менше).

Будівництво

У січні–жовтні 2019р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 1444 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–жовтні 2019р. порівняно з січнем–жовтнем 2018р. становив 124,3%. Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення склали 72,2% загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 17,9% та 9,9% відповідно.

У січні–вересні 2019р. в області прийнято в експлуатацію 56,5 тис.м² загальної площі житла (нове будівництво), з яких 24,4 тис.м² (43,2%) прийнято відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію об'єктів, збудованих без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, затвердженого наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (далі – Порядок).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла в січні–вересні 2019р. порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилась у 2,2 раза, при цьому без урахування площі, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку, – на 25%.

Переважну частину (85,1% загального обсягу житла) прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 14,9% – у будинках із двома й більше квартирами.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 42,8 тис.м² загальної площі житла (75,8% загального обсягу), у сільській – 13,7 тис.м² (24,2%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла у міській місцевості порівняно з січнем–вереснем 2018р. зросли у 2,2 раза, у сільській – у 2,3 раза.

У січні–вересні 2019р. прийнято в експлуатацію 492 квартири. У міській місцевості прийнято в експлуатацію 380 квартир (77,2% загальної кількості), у сільській – 112 квартир (22,8%). Середній розмір квартири становив 114,8 м² загальної площі, при цьому в міській місцевості – 112,7 м², у сільській – 121,9 м² загальної площі.

Крім цього, прийнято в експлуатацію 2,8 тис.м² дачних та садових будинків, що у 2,8 раза більше ніж у січні–вересні 2018р.

Капітальні інвестиції

У січні–вересні 2019р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 4070,8 млн.грн **капітальних інвестицій**, що на 3,2% менше порівняно з січнем–вереснем 2018р.

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій у січні–вересні 2019р. були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 75,3% усіх капіталовкладень. Частка цих коштів у загальному обсязі зменшилась порівняно з січнем–вереснем 2018р. на 3,2 в.п.

Збільшилась частка капітальних інвестицій, освоєних за рахунок коштів місцевих бюджетів на 1,7 в.п., державного бюджету – на 1,1 в.п., кредитів банків та інших позик і коштів населення на будівництво житла – по 0,2 в.п.

Найбільшу частку капітальних інвестицій у січні–вересні 2019р. освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства (47,2%), промисловості (19,6%), організаціями державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування (13%).

Капітальні інвестиції у житлові будівлі становили 139,1 млн.грн або 3,4% загального обсягу капітальних інвестицій області (у січні–вересні 2018р. – 3,2%).

Порівняно з січнем–вереснем 2018р. обсяг капітальних інвестицій у житлові будівлі зменшився на 5,9%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–жовтні 2019р. становив 15724,9 млн.грн, що в порівнянних цінах на 9% більше обсягу січня–жовтня 2018р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–жовтні 2019р. становив 11090,1 млн.грн, що у порівнянних цінах на 11,4% більше обсягу січня–жовтня 2018р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–вересні 2019р. обсяг експорту **товарів** становив 479,3 млн.дол. США, імпорту – 195,5 млн.дол. Порівняно з січнем–вереснем 2018р. експорт товарів збільшився на 28,8%, імпорт скоротився на 3,2%. Позитивне сальдо становило 283,8 млн.дол.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні–вересні 2019р. становив 2,45.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 136 країн світу.

Загалом область експортувала товари до 121 країни світу.

У січні–вересні 2019р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 133,7 млн.дол. (27,9% загального обсягу експорту) та збільшився в 1,6 раза порівняно з січнем–вереснем 2018р.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Білорусі – 9,3% загального обсягу експорту (залишки і відходи харчової промисловості), Туреччини – 8,9% (залишки і відходи харчової промисловості, продукти рослинного походження), Індії – 8,3% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Нідерландів – 6,5% (жири та олії тваринного або рослинного походження, продукти рослинного походження), Китаю – 5,9% (жири та олії тваринного або рослинного походження).

Імпорт товарів у січні–вересні 2019р. здійснювався з 83 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 82,9 млн.дол. (42,4% загального обсягу) та проти січня–вересня 2018р. збільшився на 8,3%.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Китаю – 19,3% загального обсягу імпорту (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби), США – 14,5% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), Німеччини – 12,1% (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Туреччини – 6,5% (текстильні матеріали та текстильні вироби, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості), Білорусі – 5,8% (мінеральні продукти, засоби наземного транспорту, крім залізничного).

У січні–вересні 2019р. експорт **послуг** становив 22519,4 тис.дол. США, імпорт – 10770 тис.дол. Порівняно з січнем–вереснем 2018р. експорт збільшився на 35,8% (на 5939,6 тис.дол.), проте імпорт зменшився на 10,6% (на 1278 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 11749,4 тис.дол. (у січні–вересні 2018р. – 4531,8 тис.дол.).

Підприємства та організації області у січні–вересні 2019р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами 78 країн світу.

У січні–вересні 2019р. область експортувала послуги до 61 країни світу, отримувала послуги з 56 країн.

Обсяг експорту послуг з країнами ЄС у січні–вересні 2019р. становив 4371,2 тис.дол. (19,4% загального обсягу експорту), імпорту – 5015,9 тис.дол. (46,6% загального обсягу імпорту). Порівняно з відповідним періодом 2018р. експорт послуг зменшився на 1%, імпорт – на 36,1%.

Найбільшими країнами-партнерами, які отримали послуги, були США, Віргінські Острови (Брит.), Німеччина, Швейцарія.

Основними країнами, які здійснювали імпорт послуг до Кіровоградської області, були Сингапур, США, Естонія, Швеція, Латвія, Польща, Швейцарія, Велика Британія, Німеччина.

Порівняно з січнем–вереснем 2018р. у загальному обсязі експорту збільшилась частка транспортних послуг з 45,6% до 62,6%, натомість зменшилась частка ділових послуг – з 24,9% до 16,1%, послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг з 16,3% до 12,6%.

Основу структури імпорту послуг у січні–вересні 2019р. склали ділові послуги (48,4% загального обсягу імпорту), транспортні послуги (20,6%), послуги, пов'язані з подорожами (15,8%).

У загальному обсязі імпорту порівняно з відповідним періодом 2018р. збільшилась частка ділових послуг з 19,9% до 48,4%, послуг з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій, – з 10,4% до 12,3%, послуг, пов'язаних з подорожами, – з 10,3% до 15,8%, проте зменшилась частка транспортних послуг з 47,6% до 20,6%.

У січні–вересні 2019р. в економіку області іноземними інвесторами унесено 1,4 млн.дол. США **прямих інвестицій** (акціонерного капіталу), у січні–вересні 2018р. – 8,4 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу), унесених в економіку області з початку інвестування, на 1 жовтня 2019р. склав 75 млн.дол., що на 8,3% більше обсягів інвестицій на початок 2019р., та у розрахунку на одну особу населення склав 79,4 доларів.

З країн ЄС унесено 44,7 млн.дол. інвестицій (59,6% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 30,3 млн.дол. (40,4%).

Інвестиції надійшли з 30 країн світу, з них 14 – країни Європейського Союзу. До п'ятірки основних країн-інвесторів, на які припадає 84,1% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Велика Британія – 17,4 млн.дол., Кіпр – 16,7 млн.дол., Сейшельські Острови – 13,5 млн.дол., Російська Федерація – 10,4 млн.дол. та Нідерланди – 5,1 млн.дол.

Найбільші обсяги інвестицій зосереджені на підприємствах промисловості – 24,7 млн.дол. (32,9% загального обсягу), будівництва – 24 млн.дол. (31,9%), оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 6,7 млн.дол. (8,9%), підприємствах сільського, лісового та рибного господарства – 4,5 млн.дол. (5,9%), в організаціях, що здійснюють діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 4,3 млн.дол. (5,8%).

Транспорт і зв'язок

У січні–жовтні 2019р. підприємствами транспорту перевезено 16696,2 тис.т вантажів, що на 14% менше ніж у січні–жовтні 2018р., вантажооборот збільшився на 4,5% і становив 22552,6 млн.ткм.

У січні–жовтні 2019р. **залізницею** перевезено 5295 тис.т вантажів, що на 11,9% менше ніж у січні–жовтні 2018р. Це зумовлено зменшенням перевезення брухту чорних металів на 41,2%, будівельних матеріалів – на 25,2%, кам'яного вугілля – на 20%, нафти і нафтопродуктів – на 10,7%. Натомість на 9,5% збільшилися обсяги перевезення хімічних і мінеральних добрив та на 3,4% – зерна і продуктів перемолу. Вантажооборот підприємств залізничного транспорту збільшився на 4,7% і становив 21771,8 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–жовтні 2019р. перевезено 11399,9 тис.т вантажів, що на 14,9% менше порівняно з січнем–жовтнем 2018р., вантажооборот залишився на рівні показника відповідного періоду попереднього року і становив 780,3 млн.ткм.

Авіаційним транспортом у січні–жовтні 2019р. перевезено 1,3 тис.т вантажів, що на 26,2% менше порівняно з січнем–жовтнем 2018р., вантажооборот зменшився на 40% і становив 0,5 млн.ткм.

У січні–жовтні 2019р. послугами пасажирського транспорту скористалися 62,9 млн. пасажирів, що на 8,6% більше ніж у січні–жовтні 2018р., пасажирооборот збільшився на 0,6% і становив 2181,5 млн.пас.км.

Залізницею у січні–жовтні 2019р. перевезено 1,9 млн. пасажирів, що на 2,4% менше ніж у січні–жовтні 2018р., пасажирооборот збільшився на 2,3% і становив 1549,2 млн.пас.км.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–жовтні 2019р. перевезено 39,9 млн. пасажирів, що на 1,5% менше порівняно з січнем–жовтнем 2018р. Пасажирооборот підприємств автомобільного транспорту зменшився на 9,6% і становив 504 млн.пас.км.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами–підприємцями у січні–жовтні 2019р., зменшились на 9,5% та становили 6,9 млн. пасажирів.

Авіаційним транспортом у січні–жовтні 2019р. перевезено 33 тис. пасажирів, що на 18,7% більше порівняно з січнем–жовтнем 2018р., пасажирооборот зріс на 11,3% і становив 16,8 млн.пас.км.

Тролейбусами у січні–жовтні 2019р. перевезено 21 млн. пасажирів, що на 36,2% більше ніж у січні–жовтні 2018р.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області